

Становище на Европейския комитет на регионите — Цифров единен пазар: междинна оценка

(2018/C 176/08)

Докладчик: Alin Adrian NICA (RO/АЛДЦЕ), кмет на Dudeștii Noi**Отправни документи:** Междинен преглед на изпълнението на стратегията за цифров единен пазар —
Свързан с интернет цифров единен пазар за всички

COM(2017) 228 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. приветства подхода на Европейската комисия, която, по средата на изпълнението на стратегията за цифровия единен пазар, предприе преглед на актуалното състояние на нейния напредък — инициатива, която е изключително полезна за установяването на постигнатия до момента напредък и стъпките, които трябва да се предприемат за изпълнение на поетите ангажменти, както и на сферите, в които е необходимо да се положат по-големи усилия и предприемат нови действия;
2. отново подчертава значението на местните и регионалните власти (МРВ) и ролята им за привеждане в изпълнение на препоръките от стратегията за цифровия единен пазар, тъй като те са основен двигател на икономическия растеж на местно и регионално равнище и могат да възлагат създаването, да управляват и използват многобройни цифрови информационни продукти и услуги;
3. припомня подкрепата за развитие на електронните съобщения на вътрешния пазар, която има за цел да насърчава динамичния и устойчив растеж във всички сектори на икономиката, и във връзка с това подчертава важната роля на местните и регионалните власти и техния потенциал за цифровизацията на европейската промишленост;
4. отбелязва, че местните и регионалните власти играят важна роля за предоставянето на цифрови услуги на гражданите и за инсталирането и управлението на цифровата инфраструктура, често в контекст на трансгранично или междурегионално сътрудничество; тези услуги изискват незабавни действия, насочени към внасянето на балансиран промен по отношение на пречките пред трансграничната онлайн дейност, по-специално разликите между законодателствата на държавите членки по отношение на организацията и функционирането на публичната администрация, договорите и авторското право ⁽¹⁾;
5. препоръчва да се създадат условия за улесняване на свързването на всички географски райони с широколентови и свръхшироколентови услуги, които в дългосрочен план ще бъдат ефективни в една конкурентна среда, и приканва Комисията да докладва редовно, в рамките на изграждането на цифровия единен пазар, за постигнатия напредък в преодоляването на цифровото разделение, особено на регионално и местно равнище ⁽²⁾;
6. подчертава, че е важно да се обхванат всички аспекти на оперативната съвместимост и на електронната идентификация, електронния подпис, електронното управление на документи и другите елементи на електронното управление, като се следват моделите, прилагани в държави/региони, които са постигнали съществен напредък в тази област, като по този начин се гарантира сигурността и доверието на гражданите и предприятията;
7. подчертава, че цифровизацията на обществото предоставя възможност за растеж и създаване на работни места, по-специално в отдалечените региони и в регионите с демографски проблеми;
8. подкрепя модернизирането на правната уредба в областта на авторското право с оглед на цифровата революция и промяната в поведението на потребителите и подчертава ключовата роля и потенциала на местните и регионалните власти за хармонизирането на тези права;

⁽¹⁾ CdR 00039/2016.⁽²⁾ CdR 02646/2015.

9. отново заявява, че е важно да се инвестира в научни изследвания в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ), за да се гарантира създаването и развитието на нови предприятия, и отбелязва, че използването на ИКТ в иновациите може да допринесе за справяне с големите социално-икономически предизвикателства ⁽³⁾;

10. предлага да се проучи възможността за прилагане на система на данъчно облагане на доходите от трансгранични онлайн продажби, основана на справедливост и обективност, което би довело до уеднаквяване на размера на данъците, плащани от предприятията, които извършват дейности, свързани с електронната търговия, в целия ЕС и по този начин би стимулирало търговските дейности на предприятията и особено тези на МСП;

Киберсигурност и подобряване на начините за справяне с киберинциденти

11. подчертава, че новата стратегия за киберсигурност, лансирана от Европейската комисия, би трябвало да спомогне за подобряване на превенцията, откриването и реагирането на киберинциденти, а за най-сериозните случаи — да доведе до по-ефективен обмен на информация и по-добра координация между държавите членки и Комисията. За изпълнението на тази задача трябва да се укрепи сътрудничеството в партньорствата между държавите членки, институциите на ЕС, местните и регионалните власти, частния сектор и гражданското общество ⁽⁴⁾;

12. призовава за създаване на стандарти, инструменти и механизми, които да гарантират сигурността на мрежите и информационните системи и да са способни да следват постоянните промени в развитието на киберзаплахите, за да се гарантира високо равнище на защита във всички държави членки;

13. подчертава, че слабостите в сигурността при съхраняването на данни и достъпа до тях, както и все по-големият брой кибератаки по значими градски инфраструктури обекти и системи за градско управление налагат по-широк набор от системни и координирани интервенции, сред които да бъдат смекчаването и предотвратяването и които да се прилагат едновременно чрез пазарно-ориентирани инициативи и държавно-ръководени регулиране и правоприлагане. Трябва да се разработи и провежда сериозно обучение по въпросите на сигурността и на равнището на местните и регионалните власти, включително за тези, които се занимават с електронни обществени поръчки, внедряване и ежедневно управление на технологиите, свързани с интелигентните градове;

14. констатира, че постигането на целите на цифровия единен пазар предполага ценностите, обществото и националните икономики да бъдат защитени от отрицателните ефекти на кибератаките и да се зачитат основните ценности, като свободата на словото, правото на неприкосновеност на личния живот и насърчаването на отворено, свободно и прозрачно използване на кибертехнологиите;

15. осъзнава опасността, която представляват трансграничните инциденти в сферата на киберсигурността, за които понастоящем се наблюдава тревожна тенденция да зачестяват и да носят все по-голям риск. Тъй като тези заплахи за мрежите и информационните системи могат да възпрепятстват функционирането на стопански дейности и да причинят значителни финансови загуби, като подкопават доверието на потребителите и причиняват значителни щети на икономиката на ЕС, Комитетът призовава за засилване на сътрудничеството и координацията между държавите членки, по-конкретно в областта на управлението на широкообхватните трансгранични инциденти в сферата на киберсигурността;

16. е убеден, че доверието на потребителите в електронните услуги трябва да бъде укрепвано, като се гарантира, че те бъдат осведомени за правата си и защитени, когато оперират в онлайн среда, и че в същото време е гарантирана защитата на авторските права и интелектуалната собственост;

17. изразява съгласие да бъде създадена агенция на Европейския съюз за киберсигурността и да ѝ бъде предоставена стабилна оперативна рамка, която да включва отговорност за целия жизнен цикъл в областта на киберсигурността и за предотвратяването и откриването на киберинциденти, както и за тяхното разрешаване, в случаите, когато възникнат;

18. подкрепя предложението за административно управление и техническа поддръжка на европейска рамка за общо сертифициране на сигурността в сектора на ИКТ, която да се основава на съществуващите схеми за сертифициране в сферата на безопасността и да бъде призната от всички държави — членки на ЕС;

19. препоръчва продължаване на действията за борба с кибератаките чрез прилагане на мерките за безопасност, целящи подобряване на защитата на критичната инфраструктура, така че гражданите и предприятията да могат да имат безопасна онлайн среда, която да заслужава доверие, и същевременно да зачита основните права и другите главни ценности на ЕС, в подходяща правна рамка;

⁽³⁾ CdR 5559/2013.

⁽⁴⁾ CdR 625/2012.

Разработване на онлайн платформи

20. подчертава ролята, която онлайн платформите могат да играят за улесняване на дискусиите по подходящи въпроси от общ интерес, свързани с инсталирането, поддръжката и развитието на ширококоловите мрежи във всички региони и територии на ЕС;
21. приветства обявеното от Комисията създаване на платформи за цифрови иновации и настоятелно я призовава да следи за географския баланс при отпускането на средствата ⁽⁵⁾;
22. отбелязва, че е необходимо да се изградят ширококолови мрежи като средство за справяне с настоящите социални и икономически предизвикателства и да се постигне интегриране на населението в общество на знанието;
23. използването на интернет и услугите, които тя предлага, са фактори за икономически растеж и заетост, както и за социално равенство и равен достъп до информация. Достъпът до интернет може да се разглежда като ефективно право на гражданите и показател за качеството на живот;
24. констатира постоянно нарастващото влияние на онлайн платформите (търсачки, социални платформи за комуникация, магазини за приложения и т.н.) в рамките на икономиката, основана на интернет;
25. препоръчва мрежите да се изградят с оглед на устойчивостта и ефективността. Изграждането на ширококолова мрежа с добро ниво на покритие изисква значителни и дългосрочни инвестиции в инфраструктурата и компетентните органи трябва да предоставят инструменти, които да улесняват достъпа до мрежата за частните предприятия в селските райони;
26. предлага да се обърне по-голямо внимание на постигането на повишена ефективност при разпределението на частите на радиочестотния спектър и стимулирането на инвестициите от частния сектор, в допълнение към тези от публичния, за постигане на целите, свързани с електронните комуникационни системи, като се предотврати монополизирането на мрежите;
27. счита, че е необходимо да се повиши доверието на гражданите и бизнеса по отношение на използването на електронни услуги, като се предоставя постоянно информация относно правата им и се осигурява подходящо ниво на защита, когато са онлайн, и призовава за ефективни мерки за премахване на незаконното съдържание, на което те са изложени;
28. подчертава, че се налага държавите членки, местните и регионалните власти, които в много случаи отговарят за училищата и образователните институции, и останалите заинтересовани страни да дадат съгласуван отговор, за да се подкрепят усилията за повишаване на нивото на умения в областта на цифровите технологии и да се предотврати изключването на гражданите от обществото и икономиката, основани на ИКТ. Във връзка с това подчертава огромното значение на цифровата грамотност и цифровите умения на гражданите, работниците и търсещите работа за широкообхватното реализиране на цифровизацията на икономиката и обществото ⁽⁶⁾ и изразява загриженост във връзка със съществуващите все още цифрови пропуски, установени от Комисията;

Гарантиране на необходимата рамка за функционирането на основаната на данни икономика

29. посочва, че непрекъснатите промени и цифровизацията на икономиката отварят нови възможности за местните и регионалните власти за максимално използване на потенциала за растеж на цифровата икономика, като се има предвид, че е необходимо да се направят значителни инвестиции в инфраструктурата и информационните и комуникационните технологии, най-вече в компютърните услуги „в облак“ и големите информационни масиви, както и в научните изследвания и иновации, с цел да се стимулира конкурентоспособността на промишлеността и да се подобрят обществените услуги, приобщаването и уменията. Във връзка с това подкрепя Комисията в нейната инициатива до пролетта на 2018 г. да представи, като продължение на съобщението от 21 септември 2017 г. „Към справедливо данъчно облагане на цифровата икономика“, законодателно предложение за определяне на правилата за облагане на печалбите на цифровата икономика на равнището на ЕС ⁽⁷⁾;
30. приветства факта, че благодарение на инициативата WiFi4EU се насърчава безплатна интернет свързаност за потребителите от местните общности и частните инвеститори са стимулирани да участват в разработването на инфраструктури за цифровите мрежи;
31. подкрепя инициативата WiFi4EU, която възнамерява да насърчава и чиито потенциални ползи би желал да разпространява сред местните общности, така че към момента на отправянето на първата покана за представяне на предложения, максимален брой европейски публични органи, отговарящи на изискванията за допустимост, да бъдат вече готови да кандидатстват за получаване на наличните финансови средства;

⁽⁵⁾ CdR 02646/2015.

⁽⁶⁾ CdR 02646/2015.

⁽⁷⁾ Вж. становище на КР COR-2017/01530.

32. отбелязва важната роля, която подобряването на качеството на широколентовите услуги ще играе в развитието на 5G мрежите. Това развитие ще окаже влияние върху преминаването към цифровизация на икономиката и обществото, както и за разработването на новаторски и конкурентоспособни услуги, като ще доведе до социално-икономически ползи в дългосрочен план, растеж и създаване на работни места, а така също и до сближаване. В този смисъл повтаря призива си към Европейската комисия за завършване на системата за стандартизация за 5G във възможно най-кратък срок, като се има предвид, че стандартите са от първостепенно значение за конкурентоспособността и оперативната съвместимост на телекомуникационните мрежи;

33. отбелязва проблемите, които съществуват по отношение на достъпа до трансгранични услуги от гледна точка на потребителите, които искат да получат достъп до услуги в друга държава членка, различна от тази, в която пребивават;

34. подчертава положителното въздействие, което ще окаже трансграничната преносимост на електронни услуги, тъй като потребителите ще могат, както у дома, така и когато се местят в друга държава членка, да имат достъп до онлайн съдържанието, за което са абониран;

35. призовава за по-нататъшни усилия за улесняване на достъпа на всички европейски граждани до онлайн услуги, които се предоставят в други държави членки, така че да се разреши проблемът с блокирането на географски принцип, и призовава да се премахне необоснованата дискриминация на потребителите от различни държави в ЕС;

36. изразява положително отношение към забраната на блокирането в зависимост от местопребиването на клиента на достъпа до уебсайтове и други видове онлайн интерфейс, както и на пренасочването на клиенти от версията на уебсайт/онлайн интерфейс на една държава към тази на друга, тъй като както потребителите, така и търговците, в качеството им на крайни потребители на стоки или услуги, са засегнати от подобни практики. Пренасочването на клиента трябва да се извършва само с негово съгласие и от търговците трябва да се изисква да поддържат лесно достъпна версията на онлайн интерфейса, до която клиентът е искал да получи достъп преди да бъде пренасочен;

37. подчертава настоящата липса на равновесие между интересите на творците на цифрово съдържание и на потребителите му и отбелязва, че е необходимо да се модернизира законодателството в областта на авторското право и интелектуалната собственост;

38. отбелязва, че развитието на цифровизацията, като например услугите за изчисления в облак или излъчването в реално време (стриймिंग) носят със себе си огромни предизвикателства, по-специално в областта на авторското право ⁽⁸⁾;

39. насърчава все по-интензивното използване на приложенията за услуги „в облак“, за да има достъп до европейските и световните инфраструктури за данни или до тези от друг тип, които са от първостепенно значение за осъществяване на дейности в различни области, и подчертава, че този достъп до инфраструктурата за данни трябва да се извършва в условията на високо равнище на сигурност, преносимост на данните и оперативна съвместимост;

Гаранция за защитата на личните данни

40. подчертава основната отговорност на независимите органи, които отговарят за защитата на личните данни;

41. счита, че е необходимо стратегията за защита на личните данни да се адаптира към динамичните изисквания на виртуалното пространство, които се променят постоянно, като се има предвид, че защитата на личните данни е въпрос, който е свързан с много сфери, като например правосъдието, икономиката, комуникациите, образованието, здравеопазването, администрацията и защитата на потребителите;

42. оценява положително факта, че Комисията оставя на държавите членки свобода за действие при прилагането на изключенията за използване на защитени произведения за образователни цели. По този начин се зачитат националната, регионалната и местната идентичност, наред със специфичните видове лицензи, произтичащи от различните социални и политически обстоятелства ⁽⁹⁾;

43. счита, че, дори в дългосрочен план, е желателно да се хармонизира правната рамка за възнаграждението на авторите, творците и изпълнителите ⁽¹⁰⁾;

Регионално и местно значение / Значение за КР

44. счита, че градовете и регионите играят решаваща роля за създаването на бази данни с публична информация, предоставянето на данни в областта на сигурността, развитието на необходимите цифрови умения, осигуряването и улесняването на финансирането на широколентовите мрежи, както и за създаването на благоприятна среда за обмен на трансрегионални и трансгранични онлайн услуги, които биха могли да предложат помощ за насърчаване на услуги на високо равнище и основаната на данни икономика;

⁽⁸⁾ CdR 02646/2015.

⁽⁹⁾ CdR 05114/2016.

⁽¹⁰⁾ CdR 00039/2016.

45. отбелязва, че в свои предходни становища КР многократно е изтъквал приноса, който местното и регионалното равнище може да осигури на всички етапи от събирането на данни и предоставянето на услуги на гражданите и предприятията. Това може да се наблюдава по места: в Европа има многобройни примери на възможно сътрудничество между регионите, националните власти и научноизследователските центрове в областта на цифровия единен пазар;

46. подчертава важната роля, която местните и регионалните власти могат да поемат за насърчаване на хармонизирането на данните и потенциала за растеж на цифровата икономика, така че този аспект следва да се взема предвид, когато се предприема дадено действие на национално равнище и/или на равнището на ЕС;

Въздействието на намерението на Обединеното кралство да излезе от ЕС върху цифровия единен пазар

47. отбелязва, че след като гласоподавателите в Обединеното кралство избраха да напуснат Европейския съюз, понастоящем предприятията преживяват период на несигурност относно оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС. За тези, които предоставят стоки или услуги онлайн, по-специално с цифрово съдържание, основният въпрос е свързан с това как Европейската комисия ще прилага в тази държава инициативата за цифров единен пазар;

48. счита, че ако Обединеното кралство приеме свободното движение на стоки и услуги, цифровият единен пазар ще трябва да се прилага в тази държава и след изтичането на срока от две години, определен за преговорите относно Брексит.

Брюксел, 31 януари 2018 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Karl-Heinz LAMBERTZ